

V skyrius

Nikodemo vaikai

Vos atgabentas į ligoninę, Vinco sūnus buvo nuvežtas į reanimacijos skyrių. Prasidėjo pačios sunkiausios laukimo minutės, virtusios valandomis. Detektyvai laukiamajame praleido, atrodytų, amžinybę. Molė tikrino naujausią informaciją apie nusikaltimus ir bandė rasti sąsajų su jų tirama byla. Vincas kelias valandas mindžikavo iš vieno kampo į kitą, kol galiausiai prisėdo. Ant stalo buvo keletas reklaminių lankstinukų apie efektyvų vėžio gydymą, peršalimo ligas. Vyriškis sklaidė juos nesigilindamas į tekstą, tik apžvelgdamas paveikslėlius, kol galiausiai paėmė į rankas kraujo banko skrajutę.

Kol neištinka nelaimė, net nepagalvoji, kad gali bet kada tapti didvyriu ir padėti kitiems išvengti nelaimės. Detektyvas perskaitė, kad yra keturios žmonių kraujo grupės: O, A, B ir AB. Kraujo grupė paveldima. Jei tėvo ir motinos kraujo grupės vienodos, tai ir jų vaiko kraujo grupė bus tokia pati, jei skirtingos, vaikas paveldės dominuojančią kraujo grupę. Kiekvienos kraujo grupės žmonės gali turėti rezus faktorių (Rh +) arba jo neturėti (Rh –). Statistiškai pasaulyje yra 33,5 % žmonių, turinčių O grupę, 37,9 % – A grupę, 20,5 % – B grupę ir 8,1 % – AB grupę.

Vyriškio galvoje sukosi neatlygintinos kraujo donorystės idėja. Kol lauks sūnaus sveikatos rezultatų, bent tiek bus naudingas. Vincas perskaitė kitoje skrajutės pusėje esančią informaciją, kad perpilant kraują atsižvelgiama į šiuos kriterijus: O grupės kraujo donoras gali duoti kraujo visų kraujo grupių gavėjams, A grupės donoras – tik A ir AB grupių gavėjams, B grupės donoras – B ir AB grupių gavėjams, AB grupės donoras – tik AB grupės gavėjams. Be to, labai svarbus ir rezus faktorius. Rh – donoras gali duoti kraujo tiek Rh –, tiek Rh + gavėjams, Rh + donoras – tik Rh + gavėjams.

– Mole, – kiek pagalvojęs kreipėsi Vincas, – kiek iš viso skirtingų kraujo grupių derinių gali sudaryti du tėvai, įvertinant rezus faktorių? Beje, kokia būtų tikimybė, kad galėčiau būti kraujo donoras atsitiktinai parinktam pacientui, jei mano kraujo grupė A ir Rh –?

Molė, įvertinusi galimybes, pateikė atsakymą.

Uždavinys Nr. 37

Jis leido Vincui galutinai apsispręsti. Liepęs šilkaveidei laukti rezultatų, vyriškis patraukė link informacijos skyriaus. Likusi viena, Molė žiūrėjo, kaip vienas po kito į ligoninę atvežami pacientai. Laukiamojo langai buvo tiesiai priešais pagrindinį greitosios pagalbos automobilių įvažiavimą. Pakaitomis besisukiojančios raudonos ir mėlynos švieselės, lakstantys gydytojai baltais chalatais pro sandariai uždarytus langus atrodė kaip nebylus kinas, kurio keletą filmų buvo peržiūrėjusi laisvais savaitgaliais.

Kartu su Mole laukiamajame buvo senyvo amžiaus pora, gal trisdešimties metų apkūnus garbanotas vyriškis ir pusamžis vyras, kuris nuolat lingavo tarsi sėdėdamas ant supamos kėdės. Jo švarkas buvo keliais dydžiais per didelis, išmargintas languotais raštais. Jei ne jo lingavimas ir vos girdimas gumos čepsėjimas, sklidęs iš apkūnaus vyriškio, kambaryje tvyrotų mirtina tyła.

Kiek pasukusi žvilgsnį, ties informacijos lenta Molė pastebėjo joje pateiktą informaciją, jog dabar siaučia gripas – paskelbta epidemija. Prisijungusi prie ligoninės informacijos skyriaus sužinojo, kad pirmadienį sirgo 15 % miesto gyventojų. Penktadienį nustatyta, jog 15 % buvusių sveikų žmonių susirgo, o 15 % sirgusiųjų pasveiko. Iš šios informacijos Molė nustatė, kiek žmonių penktadienį sirgo gripu.

Uždavinys Nr. 38

Po geros valandos grįžo Vincas. Akimis tarsi klausdamas, ar nieko naujo neįvyko, prisėdo greta. Laukiamajame jau nebuvo senyvos poros ir pamažu besileidžianti saulė paskutiniaisiais spinduliais dar palietė linguojančio žmogaus veidą. Molė galėjo įsižiūrėti į kiekvieną žilstelėjusios barzdos plaukelį, sekė kiekvieną judesį. Tarsi lenktyniaudamas su savo šeimininku, žmogaus šešėlis slankiojo po kambario grindis. Laukiamajame visada klausimų būna daugiau nei atsakymų.

Palengva atsivėrė kambario durys ir įėjo daktaras. Vos jam pasukus link detektyvų, Vinco širdis pradėjo smarkiau plakti, tarsi kulminaciniame momente patys baisiausi žodžiai būtų „Mes

padarėme viską, ką galėjome“. Tačiau daktaras ramiu tonu, stovėdamas už pusantro metro nuo į jį kaip į pamokslininką žvelgiančių detektyvų, prakalbo:

– Mes stabilizavome jo būklę.

– Jis išgyvens? – tarsi nesupratęs daktaro žodžių paklausė Vincas.

– Dabar svarbiausios pirmosios 48 valandos. Jei jis sugebės pabusti iš dirbtinai sukeltos komos ir atsilaikyti, tada turėsime daug šansų. Tačiau gali būti pažeistas jo suvokimas, bendravimas, atmintis. Šią akimirką labai sunku spręsti, reikia laukti. – Akimirką stojo tylą. Daktaras niekur nedingo, tiesiog pagarbiai stovėdamas mintimis palaikė ligonio artimuosius. – Mus labiausiai jaudina jo sistolinis kraujospūdis, – toliau tęsė daktaras, – kuris tik atvežus vaiką šoktelėjo stipriai virš normos ir pasiekė 152 mm/Hg ribą. To negalime paaiškinti kitais simptomais. Vyksta kažkokia cheminė reakcija, kuri iššaukia kraujospūdžio bei temperatūros padidėjimą.

Molė, prisijungusi prie ligoninės sistemos, rado formulę, pagal kurią galima apskaičiuoti jaunuolio masę žinant sistolinį kraujospūdį. Tas jai netiko, todėl šilkaveidė išreiškė sistolinio kraujospūdžio priklausomybę nuo masės ir jį paskaičiavo, turėdama omenyje, kad Tomo masė yra 71 kg. Taip ji gavo normalų, atitinkantį amžių sistolinį kraujospūdį.

$$x(p) = \frac{20}{9} \cdot e^{\frac{p-19}{30}}$$

Čia: p – kraujospūdis gyvsidabrio stulpelio milimetrais,
 x – masė kilogramais.

Uždavinys Nr. 39

– Ar galime jį pamatyti, – paklausė Vincas.

– Labai trumpam, sekite paskui mane.

Vos įžengus į palatą, Vinco akys sudrėko žvelgiant į bejėgiškai gulintį sūnų. Palata buvo vienvietė, gal 18 kvadratinų metrų ploto, vaizdas pro langą vėrėsi į vidinį ligoninės kiemėlį. Ką tik buvo užsižiebęs apšvietimas, kuris suteikė jaukumo. Molė prisėdo ant kėdės šalia Tomo kojų, o Vincas priėjo arčiau ir palietė sūnaus ranką. Jam buvo lašinama lašelinė, prijungta daug vamzdelių, kurių paskirties detektyvas nežinojo. Jis suprato tik viena – sūnus yra didžiausias jo turtas ir jis padarys viską, kad tik apsaugotų savo vaiką.

Kartu su detektyvais į palatą įžengė ir daktaras, kuris peržvelgė įrangos informaciją. Atrodė, kad jo akių obuoliai judėjo sulig kiekvienu širdies ritmą atvaizduojančio grafiko šuoliu.

– Kokius vaistus jam leidžiate? – pasidomėjo Molė.

– Dalis vaistų skirta sumažinti kraujospūdį, o naujieji skirti ekstremaliomis sąlygomis sumažinti temperatūrą. Šie vaistai nėra eksperimentiniai ir patvirtinti pasaulinės medikų asociacijos. Mes negalime naudoti įprastų temperatūros mažinimo priemonių, nes, kaip minėjau, jo organizme vyksta mums dar nežinomos reakcijos, kurios veikia jo gyvybinius procesus.

Molė, prisijungusi prie ligoninės vaistų skyriaus, nustatė, kad ligonio kūno temperatūros pokytis T priklauso nuo suleistų vaistų dozės D (miligramais) pagal dėsnį, išreiškiamą formule:

$$T = \left(\frac{k}{2} - \frac{D}{2} \right) \cdot D^2$$

Čia: k – tam tikra konstanta ($k > 0$)

Tuo pat Molė apskaičiavo, kokia vaistų dozė sukelia didžiausią ligonio kūno temperatūros pokytį.

Uždavinys Nr. 40

Koeficiento „k“ reikšmę Molė nustatė pagal Tomo fiziologines savybes.

Gavusi rezultatus, šilkaveidė sunerimo dėl vaisto sudedamųjų dalių, ypač dezimorfino, kuris naudojamas narkotikų gavyboje ir gatvėje vadinamas „krokodilu“, kiekio. Ši medžiaga priklauso tokiems opiatų grupės narkotikams, kaip morfijus ir heroinas. Ji stimuliuoja centrinę nervų sistemą, tad vartojama didelėmis dozėmis, tikėtina, sukelia euforiją.

– O vaistai tikrai nepakenks vaikinui? – kiek griežtoku tonu ištarusi klausimą, Molė atsisuko į daktarą.

– Nei vienam gydytam pacientui šie vaistai nesukėlė jokių papildomų simptomų. Tai mūsų vienintelė galimybė mažinti temperatūrą tokiomis sąlygomis. Paliksiu jus trumpam ir, kai ateis seselė, prašysiu leisti pacientui pailsėti, – pasakė daktaras ir švelniai uždarė palatos duris.

Šilkaveidė pažvelgė į planšetinį ekranėlį prie Tomo lovos ir pamatė, kad daktaro minėtų vaistų bus leidžiama du kartus per parą, kiekvieną kartą sulašinant 250 ml dozę. Ją įsisavinus, organizme po paros dar lieka apie 18 % vaistų. Molė, paieškojusi informacijos, sužinojo, kad vaistai tampa pavojingi, kai jų kiekis organizme siekia 304,7 ml. Ji suskaičiavo, kiek daugiausiai injekcijų galima padaryti, kad nekiltų pavojus Tomo sveikatai.

Uždavinys Nr. 41

Vincas neatsitraukė nuo sūnaus ir net nepastebėjo, kaip į palatą įėjo seselė. Ji, kiek luktelėjusi, paprašė palikti pacientą ilsėtis.

Į pabaigąėjo viena sunkiausių dienų Vincento gyvenime. Detektyvai grįžo į buvusios jo žmonos namus, tačiau jos vis dar nerado. Vyriškis bandė jai prisiskambinti, tačiau niekas neatsiliepė. Galiausiai jis prisiminė, kad ši dirbo pradinėje mokykloje mokytoja, todėl susisiekė su direktoriumi. Tai, ką pasakė mokyklos direktorius, privertė vyriškį prisėsti ant lovos.

– Taip, Sofija buvo šiandien darbe, atrodė labai linksmai ir energingai nusiteikusi, – atsakė direktorius į Vincento klausimą. Ir tuoj pat netverdamas džiaugsmu pridūrė, – šiandien mokykloje sulaukėme ilgai kviestų svečių – mus aplankė iliuzijų meistras, kuris labai pradžiuogino mažuosius. Buvo ir edukacinės pamokos, kurių metu lankstėme iš popieriaus įvairiausius gyvūnus ir kūrėme istorijas, kaip pasikeistų pasaulis, jei jie išnyktų.

Beklausydamas pasakojimo, Vincentas prisiminė viešbutyje gautą laišką ir žvilgsnis nukrypo į Tomo stalą, ant kurio gulėjo drugelis. Nepadėkojęs direktoriui už pokalbį, Vincas išjungė telefoną ir lyg katinas, sėlinantis prie grobio, artėjo prie drugelio, tad vakaro pabaigoje tikėtoji ramybė visiškai išsisklaidė.

– Jis ją pagrobė, – ištare Vincas, kai į kambarį užėjo Molė.

– Ar esi tuo tikras?

– Ko, po galais, jam reikia iš manęs. Žudynės, Tomas, o dabar dar ir Sofija. Ko, po galais, jam reikia, – rėkdamas kartojo detektyvas ir rankoje sugniaužęs drugelį, tėsė jį į sieną.

Molė priėjo prie Vinco ir jį apkabino.

– Aš pasirūpinsiu jos paieška, o tau reikia pailsėti, – pasakė šilkaveidė.

Vincas prigulė Tomo kambaryje ir dėl išsekimo tuoj pat užmigo. Molė jį apklojo raudona languota antklode ir prigesino šviesas. Tada susisiekė su skyriumi ir paskelbė Sofijos paiešką. Tame pačiame kambaryje nuotoliniu būdu ji pradėjo krauti savo sistemą ir pažvelgė į kambario kampe gulintį sulankstytą drugelį. „Daug simbolikos, virsmas, trapumas, gėrio ir blogio kova“, – sukosi Molės galvoje, tačiau jai niekaip nepavyko rasti rakto, kuris susietų visus šiomis dienomis nutikusius įvykius. Vakarėjant pradėjo lynoti. Galiausiai taip įsilijo, kad Molė nebegalėjo girdėti savo minčių.

Kitos dienos rytą detektyvų keliai išsiskyrė. Molė nuvažiavo į skyrių, kuriame vyko susirinkimas ir buvo sudaromas planas dėl netikėtai pakrypusios bylos. Savo ruožtu, Vincas nuskubėjo į ligoninę pas sūnų, kuris, regis, nė nekrustelėjo. Įėjęs į palatą, vyriškis kiek atitraukė užuolaidas, kad saulės spinduliai lengviau pasiektų Tomo veidą. Viena ranka tvarkydamas užuolaidas, kita gestikuliuodamas, kreipėsi į sūnų, tarsi jis būtų atsimerkęs ir įdėmiai jo klausytų.

– Pameni, kai kalbėdavome apie šalis, kuriose norėtume gyventi? Kai pastoviai maldavai, kad skristume į Kanarų salas ir ten pasiliktume visai žiemai? – Tai pasakęs Vincas grįžo prie lovos ir, prisėdęs šalia sūnaus, užsižiūrėjo į paveikslėlį virš lovos. Jame buvo pavaizduota jūra – beribė ir grėsminga, bet kartu viliojanti savo galybe. Vincas mintimis nusikėlė į tas žiemos atostogas, kai kartu su sūnumi atvyko į Fuerteventūrą ir visą savaitę mokėsi stovėti ant banglentės, skrosti bangas ir visiškai pamiršti niūrų bei šaltą namų klimatą. – Tada vakarėjant mes visiškai išsekę kritome į smėlį ir žvelgėme į žvaigždėtą dangų. Tu pasakei, kad norėtum, jog naktis niekada neateitų ir visą laiką šviestų saulė. Aš tada tau pasakiau, kad jei išspręsi vieną uždavinį, tai galėsim nemiegoti visą naktį ir laukti ryto prie vandenyno. Pameni? – Vincas dirstelėjo į Tomą, o šis tik retsykiais išleisdavo

kažkokį garsą pro kvėpavimo vamzdelius. –Tada aš tau pasakiau, kad Kanarų salose šviesaus paros meto trukmė valandomis gali būti apskaičiuojama pagal formulę:

$$m(t) = 2,4 \cdot \sin\left(\frac{2\pi(t - 70)}{365}\right) + 10,8$$

Čia: t – metų dienos eilės numeris ($t = 1$ atitinka sausio 1 dieną, $t = 2$ sausio antrąją ir t.t.)

Tada tavęs paklausiau, kiek dienų per metus Kanarų salose būna šviesu ne mažiau kaip 12 valandų. Atsimeni, kaip kankinaisi su sprendimu, kol galiausiai pats savarankiškai išmokai vyresnės klasės kursą ir išsprendei uždavinį?

Uždavinys Nr. 42

Arba atsimeni, kaip mes dar su tavo mama keliavome Gruziją, išsinuomojome trobelę Kazbeko kalno šlaite? Pameni, koks vaizdas atsiverdavo pro langus? – Vincas rodomuoju pirštu liesdamas lovos antklodės raštą mintimis grįžo į prisiminimus. Į tuos laikus, kai praleisdavo daug laiko su šeima. Tada viskas atrodė, kad taip ir turi būti. Daug pažintinių kelionių po svečias šalis, daug rankų susikabinimų ir negalvojimo apie rytą. – Tada kalnuose mes rytais leisdavomės į žygius, palikę miegančią mamą. Pameni, kaip ji pykdavo ir bijodavo likti viena, bet mums tai nerūpėjo. Mes keliaudavome nepramintais rasotais takeliais, matydavome, kaip toluoje ganosi laisvi arkliai. Tu visada eidavai pirmas, norėdamas man įrodyti, kad nebijai, o aš vis skleisdavau kokius nors garsus, norėdamas tave išgąsdinti. – Vincas nusišypsojo ir net palengva pradėjo juoktis. Prisiminimai iš praleisto laiko kartu buvo didžiausia paguoda, kuria detektyvas rėmėsi sunkiais vakarais po skyrybų. – Atsimeni, kaip kopėme į snieguotą kalną? Kai aš ėjau pirmas, o tu – man iš paskos ir

skaičiavome, kiek kartų mūsų žingsniai sutaps? Sutapo 420 kartų. Tada išmatavome mano žingsnį, kuris buvo 70 cm, ir taviškį, kuris siekė 50 cm. Net ir be mano pagalbos tada suskaičiavai, kokį kelią mes nuėjome snieguotu kalno šlaitu iki pirmosios viršūnės.

Uždavinys Nr. 43

Kol Vincas bandė atgaivinti prisiminimus ir taip bandė kalbėtis su sūnumi, Molė atvažiavo iš skyriaus į ligoninę. Ji įėjo į liftą kartu su dviem gydytojais ir atsistojo priešais duris, už jų palikdama medicinos darbuotojus. Šių pokalbis šilkaveidę kiek sutrikdė.

- Girdėjai, turime naują Nikodemo vaiką?
- Taip, jam koma, kaip ir visiems kitiems.
- Kada jį perkels pas mus?
- Laukia, kada atsibus, nes gavo labai didelę nikelio dozę.
- O paskiau skraidins į Kopenhagą?
- Manau, kad taip, nes mes negalėsime daugiau niekuo padėti.
- Vargšai vaikai, atrodo, nieko blogo nepadare, o tokiam gyvenimui liko pasmerkti.

Lifto durys prasivėrė ir gydytojai, atsiprašę praėjo pro Molę, kuri lyg stabo ištikta liko stovėti lifte. Akys buvo nukreiptos į mirksintį penkto aukšto mygtuką.

- Važiuojate į viršų? – sušuko atbėganti moteris ir Molė, atsibudusi iš transo, linktelėjo.

Pavažiavusi iki savojo aukšto, šilkaveidė išlipo ir nuėjo prie Tomo palatos. Ties durų centru buvo stiklinis langelis, pro kurį ji matė, kaip sėdintis Vincas išraiškingais rankų judesiais pasakoja kažkokią istoriją. Mergina vis bandė galvoti, kad įvyko kažkoks nesusipratimas ir pokalbis lifte nebuvo apie Tomą. Stovėdama prie durų, ji prisijungė prie paieškos sistemos ir bandė ieškoti informacijos apie Nikodemo vaikus, bet, deja, bergždžiai. Tada grįžo atgal prie lifto ir nuspaudė

penktojo aukšto mygtuką. Meldėsi, kad būtų viena ir niekas nekeliautų liftu kartu. Durys atsivėrė penktajame aukšte ir apsidairiusi šilkaveidė nepamatė nei vieno žmogaus. Koridoriuje jautėsi gyvų gėlių kvapas, tvyrojo apgaulinga ramybė. Molė išgirdo žingsnius, kad kažkas už posūkio artėja link jos, todėl įslinko į pirmą pasitaikiusį kambarėlį, ant kurio durų užrašyta „L. Aldokas – alerginių sutrikimų skyriaus vedėjas“.

Molė kabinete aptiko rašomąjį stalą ir nešiojamąjį kompiuterį. Dvi iš sienų buvo apstatytos spintomis, pilnomis medicininės literatūros įvairiomis kalbomis. Lango užuolaidos kiek atitrauktos, todėl krintanti ryto šviesa suteikė laimės tik vienišam kaktusui, augančiam vazonėlyje ant stalo. Molė priėjo prie kompiuterio, tačiau jis buvo užrakintas slaptažodžiu. Šilkaveidė apsižvalgė po kambarį – ant sienos priešais stalą kabėjo paveikslas, kuriame buvo pavaizduoti matematiniai simboliai:

$$\int_1^{\frac{2}{1-\sqrt{5}}} \frac{dx}{x^2}$$

Po jais – lotyniškas užrašas *Gaudia principium nostri sunt saepe doloris*. Molė suskaičiavo reiškinių reikšmę ir suvokė, kokia ji svarbi gyvenime. Todėl lotynišką atsakymo versiją įrašė į slaptažodžio vietą kompiuterio ekrane.

Uždavinys Nr. 44

Kodas buvo įveiktas, tačiau pradėjusi naršyti po aplankus, ji pastebėjo vieną, pavadintą „Nikodemo vaikai“. Tuo, ką perskaitė, negalėjo patikėti. Tačiau įsigilinti į tekstą trukdė nuolatiniai žingsniai koridoriuje. Todėl šilkaveidė įsirašė visus duomenis ir pasišalino iš kabineto. Prasmuko į liftą ir grįžo į palatą pas Vincą ir Tomą.

Detektyvas nusišypsojo viešniai, bet pamatęs nerimą jos akyse, sukluso:

– Tau viskas gerai, Mole?

– Turime išgabenti iš čia Tomą ir kuo greičiau skristi į Kopenhagą.

Po šių žodžių Vincento kūnu nuėjo pagaugai. Vieną akimirką jis klajojo prisiminimuose apie tobulą šeimą, o kitą jau Molės informuotas įsipainiojo į ligoninės paslaptis, kurių epicentre buvo jo sūnus. Molė tik keliais sakiniais nupasakojo situaciją, bet Vincui to užteko, kad griebtųsi kraštutinių priemonių. Telefono klaviatūroje jis surinko numerį, kurio tikėjosi niekada nepanaudosiąs. Tačiau šiandien buvo ta diena, kai visos priemonės pateisino tikslą, vienintelį ir žūtbūtinį – išgyventi.